

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžsk/72/2018
Identifikačné číslo spisu: 5017200302
Dátum vydania rozhodnutia: 24.07.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:5017200302.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Judity Kokolevskej a členiek senátu JUDr. Viery Nevedelovej a JUDr. Sone Langovej, v právnej veci žalobcu: X. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. Č.. XXX, O., poštová adresa: Centrum sociálnych služieb F., proti sťažovateľovi (predtým žalovanému): Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností Žilina, so sídlom J. M. Hurbana 16, Žilina o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. UPS/US7/SSVODPPKPC1/ SOC/2017/5395 zo dňa 07. júna 2017, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline, č. k. 26Sa/9/2017-36 zo dňa 04. apríla 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Žalobcovi p r i z n á v a úplnú náhradu trov kasačného konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Žiline, rozsudkom č. k. 26Sa/9/2017-36 zo dňa 04.04.2018, zrušil rozhodnutie žalovaného č. UPS/US7/SSVODPPKPC1/SOC/2017/5395 zo dňa 07.06.2017, ktorým potvrdil prvostupňové rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, č. NO1/OPPNKaPČ/SOC/2017/15219-17 zo dňa 20.02.2017 o nepriznaní peňažného príspevku na prepravu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

2. Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že žalobca žiadosťou zo dňa 30.09.2016 podal žiadosť o priznanie peňažného príspevku na prepravu. Dňa 07.10.2016 vydal prvostupňový orgán verejnej správy na účely § 11 zákona č. 447/2008 Z. z. lekársky posudok. V komplexnom posudku bola žalobcovi stanovená miera funkčnej poruchy 50 %, podľa prílohy č. 3, časť V.1.f/ zákona č. 447/2008 Z. z., a preto sa podľa § 2 ods. 3 zákona považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. Podkladom pre vypracovanie komplexného posudku bol lekársky posudok a posudkový záver. Posudkový lekár na základe predložených lekárskeho nálezov vydal dňa 02.11.2016 lekársky posudok, v ktorom stanovil žalobcovi mieru funkčnej poruchy 40 %, podľa prílohy č. 3, časť IV.6.b/, časť V.6.A.b/ zákona. Jedná sa u žalobcu o organicky podmienené poruchy osobnosti - schizotypové poruchy,

poruchy s bludmi a halucináciami a o záchvatové poruchy, epilepsia (závažnosť postihnutia podľa frekvencie záchvatov a prítomnosti straty vedomia, stredná porucha - za rok viackrát GM v alebo PM s pauzami týždňov). Miera funkčnej poruchy bola určená na 40 %, a preto sa žiadateľ nepovažoval za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. Voči prvostupňovému rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, ku ktorému neboli doložené žiadnej ďalšie odborné vyšetrenia. Posudkový lekár prvostupňového správneho orgánu vo svojom stanovisku zotrval na svojom závere.

3. Posudková lekárka Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, Žilina, vydala dňa 12.05.2017 lekársky posudok, podľa ktorého je miera funkčnej poruchy žalobcu 50 %, v zmysle Prílohy č. 3 zákona, a preto sa považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. Posudková lekárka uviedla, že účastník konania je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, s poruchami osobnosti a ochoreniami pohybového ústrojenstva - obmedzenie hybnosti v bedrovom kĺbe - stredný stupeň a epilepsia pri chronickom etylizme. Je schopný chôdze pomalým tempom s oporou francúzskej barly, premiestniť sa k vozidlám verejnej hromadnej dopravy a prostriedkom železničnej dopravy, nastupovať a vystupovať z nich, udržať sa v nich počas jazdy a zvládnuť inú situáciu v predmetných vozidlách. V nadväznosti na lekársky posudok zo dňa 12.05.2017 bol vydaný komplexný posudok zo dňa 29.05.2017, v ktorom požadovaný peňažný príspevok nebol navrhnutý.

4. Správny súd uviedol, že pri posudzovaní podmienok pre priznanie príspevku na prepravu je úlohou príslušných správnych orgánov, zamerať sa aj na vyhodnotenie špecifických prejavov ťažkého zdravotného postihnutia vo vzťahu k možnostiam absolvovať cestovanie prostriedkom verejnej hromadnej dopravy. Žalovaný v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že žalobca je umiestnený v Centre sociálnych služieb F., v zariadení s celoročnou pobytovou formou, na dobu neurčitú. V tomto zariadení je účastníkovi konania zabezpečená pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby. Vo vzťahu k tejto skutočnosti krajský súd skonštatoval, že žalovaný v tomto smere nevykonával žiadne zisťovanie a šetrenia v teréne. Podľa jeho názoru si mal zabezpečiť aj vyjadrenie zariadenia, v ktorom je žalobca umiestnený, k žiadosti o príspevok na prepravu. Z dôvodu, že zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci, rozhodnutie žalovaného zrušil podľa § 191 ods. 1 písm. e/ SSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

5. Voči rozhodnutiu Krajského súdu v Žiline podal žalovaný v zákonom určenej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodov uvedených v ustanovení § 440 ods. 1 písm. g/ zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“).

6. Sťažovateľ poukázal na svoje námietky, ktoré uviedol vo vyjadrení zo dňa 07.09.2017, pričom považoval za dostatočne preukázané, že žalobca je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá však nie je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. Po opise zisteného zdravotného stavu uviedol, že vo svojom rozhodnutí a komplexnom posudku, ktorý je jeho podkladom, dôsledne, logicky a zrozumiteľne odôvodnil svoj záver, prečo žalobcovi nemožno priznať požadovaný príspevok. Podľa jeho názoru, ďalšie zisťovanie skutkového stavu by nezmenilo výsledok posudzovania, pričom rozhodujúce v danom prípade bolo posúdenie zdravotného stavu posudkovým lekárom z predloženej zdravotnej dokumentácie. Ďalšie dokazovanie by nemalo vplyv na zákonnosť rozhodnutia, keďže v prípade žalobcu nebola splnená primárna podmienka týkajúca sa odkázanosti na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom.

7. Sťažovateľ poukázal na ustanovenia § 11 ods. 11, § 13 ods. 1 písm. d/, § 63 ods. 1, 2 zákona č. 447/2008 Z. z. a uviedol, že vo svojom rozhodnutí rešpektoval závery lekárskeho posudku a administratívny spis obsahoval všetky potrebné podklady pre riadne posúdenie veci a vydanie rozhodnutia.

8. Konštatovanie súdu, že pri posudzovaní nároku na peňažný príspevok na prepravu vychádzal žalovaný aj zo skutočností, že žalobca je umiestnený v centre sociálnych služieb, v zariadení s celoročnou pobytovou formou je nepresné. Táto skutočnosť je konštatovaná v rozhodnutí žalovaného práve pre preukázanie dostatočne zisteného skutkového stavu, ktorý nebol sporný. Rozsah starostlivosti

v zariadení sociálnych služieb určuje § 38 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov, a preto ďalšie dokazovanie o rozsahu poskytovaných služieb by správny orgán považoval za neekonomické vynakladanie finančných prostriedkov. Zároveň mal preukázať, že v konkrétnom prípade žalobca nespĺňa, už v rámci lekárskeho posudku, podmienky pre priznanie požadovaného príspevku.

9. K posúdeniu rozdielnosti podpisov na žiadosti a v žalobe, na ktorú poukázal krajský súd žalovaný uviedol, že nemá kompetenciu na posúdenie rozdielnosti podpisov. Ak mal súd pochybnosti o pravosti podpisu žiadateľa na žalobe, bolo jeho úlohou sa s touto pochybnosťou vysporiadať a preskúmať, či žalobu podala oprávnená osoba.

10. Žalovaný žiadal kasačný súd, aby rozsudok Krajského súdu v Žiline zrušil, vec mu vrátil na ďalšie konanie a žalobcovi nepriznal právo na náhradu trov konania.

11. Žalobca vo svojom vyjadrení ku kasačnej vyjadril pochybnosť, či môže byť zákonný postup správneho orgánu, ktorý vydal zdravotný posudok „od stola“ a tento spôsob zisťovania odkázanosti na príspevok možno považovať za správny, pretože vychádzal výlučne zo zdravotnej dokumentácie. Je zarážajúce, ak posudkový lekár orgánu verejnej správy 1. stupňa určil mieru funkčnej poruchy 40 % a posudkový lekár žalovaného zmenil mieru funkčnej poruchy na 50 % bez vykonania ďalšieho odborného vyšetrenia.

12. Žalovaný poukázal na § 38 zákona č. 448/2008 Z. z., ktoré vymedzuje poskytované služby domov sociálnych služieb, pričom preprava klienta medzi týmito službami nie je zahrnutá. Ak by žalovaný požiadal o vyjadrenie Centrum sociálnych služieb bolo by zrejmé, že predmetné zariadenie je vzdialené od autobusovej zástavky cca 1 kilometer hore strmým kopcom, kde nie je umiestnené zábradlie ani iná opora pre chodcov, pričom na tomto úseku sa stávajú časté úrazy. Zísť na hlavnú cestu je problémom aj pre zamestnancov zariadenia, autobusová zástavka je bez nástupného ostrovčeka a vzdialenosť vozovky po nástupný schod do autobusu je cca 40 cm. Žalobca pri chôdzi musí používať francúzsku barlu, prípadne batožinu, pričom druhú ruku má úplne ochrnutú. Nie je reálne, aby sa s jedinou zdravou nohou dostal na schodík autobusu. Konanie žalovaného považuje za nedôstojné, formálne, bez dostatočne zisteného skutkového stavu. Nie je logické, ak príspevok mu nebol poskytnutý z dôvodu jeho pobytu v sociálnom zariadení, pričom sa v tomto nachádzajú minimálne 2 osoby, ktoré tento príspevok dostali.

13. Je zrejmé, že žalobu pomáhala žalobcovi vyhotoviť iná osoba, pretože sám nie je schopný plynule napísať ani jednu vetu a jeho podpisy môžu byť veľmi odlišné. V žalobe došlo k mylnému označeniu jeho krstného mena ale podpis pod žalobou je určite jeho pravý podpis.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „kasačný súd“) ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP), po zistení, že kasačnú sťažnosť podal včas účastník konania, bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

15. Kasačný súd, po oboznámení sa s rozsahom a dôvodmi kasačnej sťažnosti proti napadnutému rozsudku Krajského súdu v Žiline, preskúmal rozsudok správneho súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a konanie mu predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa správny súd vysporiadal so všetkými zásadnými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

16. Podľa § 2 ods. 1 a 2 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

17. Podľa ust. § 203 ods. 2 v spojitosti s ust. § 452 ods. 1, § 453 ods. 2 SSP za bodkočiarkou, kasačný súd v danom prípade nebol viazaný sťažnosťami bodmi.

18. V danom prípade nebolo sporné, že žalobca bol uznaný za osobu ťažko zdravotne postihnutú, bola spochybnená jeho odkázanosť a potreba na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. Stanovenie miery funkčnej poruchy na 50 % žalobca nenamietal.

19. Žalobca podal dňa 30.09.2016 žiadosť o poskytnutie peňažného príspevku na individuálnu prepravu. Z obsahu administratívneho spisu kasačný súd zistil, že na základe psychiatrického vyšetrenia zo dňa 04.11.2016, 02.03.2017, bola žalobcovi diagnostikovaná organická porucha osobnosti ťažkého stupňa a organická bludová porucha s úzkostne - fobickými prejavmi v societe, ťažká forma asociálneho prispôsobenia. Psychiater skonštatoval, že vzhľadom k psychickému stavu nie je pacient spôsobilý samostatnej prepravy, vhodné je sociálne riešenie v uvedenej oblasti.

20. V lekárskej, odbornej - ortopedickej správe zo dňa 03.03.2017 lekár skonštatoval, že sa jedná o pacienta po mozgovej obrne, liečeného pre epilepsiu, v stave po pravostrannej hemiparéze stredného stupňa. Chôdzu má výrazne sťaženú, neistú s pomocou francúzskej barly, má deformovanú pravú hornú končatinu s ochrnutím a výrazným obmedzením funkcie, vrátane úchopových schopností. Takisto má výrazné obmedzenie hybnosti chrbtice vpravo, nález na bedrových kĺboch vpravo s ťažkou artrózou. Podľa záveru ortopéda sa jedná o pacienta s výrazne sťaženou mobilitou s chôdzou len s pomocou barly a s doprovodom. Z priloženého ošetrovateľského plánu vyhotoveného zrejme sociálnym zariadením vyplýva, že žalobca mal v dňoch 15.10.2016, 03.11.2016, 12.11.2016, 21.12.2016, 25.01.2017, 27.02.2017 epileptické záchvaty.

21. Na základe uvedených lekárskeho nálezov a lekárskeho posudku bol orgánom verejnej správy 1. stupňa vypracovaný Komplexný posudok zo dňa 15.02.2017, v rámci ktorého bola skonštatovaná sťažená pohybová schopnosť žalobcu v dôsledku organicky podmienenej poruchy osobnosti a posttraumatickej epilepsie. Je mobilný, pohybuje sa za pomoci francúzskej barly, avšak nie je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, pretože je schopný na rovnakom základe s ostatnými fyzickými osobami a pri rešpektovaní jeho prirodzenej dôstojnosti premiestniť sa k vozidlu verejnej hromadnej dopravy a prostriedku železničnej dopravy a späť, nastupovať do vozidla, udržať sa v ňom počas jazdy a vystupovať z neho ako zvládnuť inú situáciu vo vozidle. Nenavrhla sa žiadna forma kompenzácie.

22. V rámci sociálneho prieskumu bolo skonštatované, že ako možná využívaná doprava je preprava v rámci obce k lekárovi, na zdravotné stredisko, sanitkou, podľa potreby. Uvedené závery, z ktorých vychádzalo napadnuté rozhodnutie žalovaného, boli skonštatované aj v lekárskom posudku žalovaného zo dňa 12.05.2017 a Komplexnom posudku vypracovaného žalovaným dňa 29.05.2017.

23. Podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o peňažných príspevkoch“, alebo „zákon č. 447/2008 Z. z.“), v oblasti mobility a orientácie sa kompenzuje znížená pohybová schopnosť alebo znížená orientačná schopnosť. Účelom kompenzácie v tejto oblasti je zmierniť alebo prekonať znevýhodnenia v prístupe k veciam osobnej potreby a k stavbám podľa osobitného predpisu a uľahčiť orientáciu a premiestňovanie sa. Znížená pohybová schopnosť a znížená orientačná schopnosť je obmedzená schopnosť samostatne sa premiestňovať v dôsledku narušenia telesných funkcií, zmyslových funkcií alebo duševných funkcií.

24. Podľa ust. § 11 ods. 2, 3, 4, 6, 8, 9, 13 a 15 zákona o peňažných príspevkoch, lekársku posudkovú činnosť vykonáva posudkový lekár príslušného orgánu. Posudkový lekár pri vykonávaní lekárskej posudkovej činnosti spolupracuje najmä s lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo a s lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore pediatria, ktorý poskytuje všeobecnú ambulantnú starostlivosť pre deti a dorast, alebo s lekárom so špecializáciou v príslušnom

špecializačnom odbore a sociálnym pracovníkom príslušného orgánu.

Pri výkone lekárskej posudkovej činnosti posudkový lekár vychádza z aktuálneho lekárskeho nálezu na účely kompenzácie, na účely preukazu, na účely parkovacieho preukazu, na účely posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby vykonávať opatrovanie a posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím udeliť písomný súhlas podľa § 40 ods. 6 (ďalej len „lekársky nález“), ak tento zákon neustanovuje inak. Vzor lekárskeho nálezu je uvedený v prílohe č. 1.

Ak fyzická osoba v priebehu konania vo veciach kompenzácie, preukazu alebo parkovacieho preukazu predloží ďalšiu zdravotnú dokumentáciu, ktorá nie je obsahom lekárskeho nálezu, posudkový lekár túto zdravotnú dokumentáciu posúdi a zohľadní ju v lekárskom posudku.

Lekársky nález je na účely tohto zákona aktuálny, ak nie je starší ako šesť mesiacov.

Posudkový lekár môže vychádzať aj z lekárskeho nálezu, ktorý je starší ako šesť mesiacov, ak je podľa posudkového lekára zdravotný stav fyzickej osoby chronický s trvalým poškodením a miera funkčnej poruchy je definitívna a od ďalšej liečby nemožno očakávať zlepšenie.

Posudkový lekár môže predvolať fyzickú osobu na posúdenie jej zdravotného stavu, ak má pochybnosti o správnosti diagnostického záveru vyplývajúceho z predloženého lekárskeho nálezu alebo je potrebné overiť objektivnosť alebo úplnosť diagnostického záveru. V ostatných prípadoch posudkový lekár vykoná posúdenie bez prítomnosti posudzovanej fyzickej osoby.

Na účely parkovacieho preukazu lekársky posudok obsahuje mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, vyjadrenie, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo či fyzická osoba má praktickú alebo úplnú slepotu oboch očí a termín opätovného posúdenia zdravotného stavu.

Ak je miera funkčnej poruchy fyzickej osoby menej ako 50 %, lekársky posudok obsahuje len mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že nejde o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím a odôvodnenie tohto vyjadrenia.

25. Podľa § 12 ods. 1 až 3 zákona o peňažných príspevkoch, na účely kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu posudkový lekár určuje mieru funkčnej poruchy v desiatkach percent podľa druhu zdravotného postihnutia uvedeného v prílohe č. 3.

Ak má fyzická osoba viac funkčných porúch, miera funkčnej poruchy sa určí podľa miery funkčnej poruchy zodpovedajúcej druhu zdravotného postihnutia s najvyšším percentuálnym ohodnotením.

Mieru funkčnej poruchy určenej podľa odsekov 1 a 2 možno zvýšiť o 10 % s prihliadnutím na ďalšie funkčné poruchy, ktoré ovplyvňujú zdravotné postihnutie s najvyšším percentuálnym ohodnotením tak, že spôsobujú znevýhodnenie.

26. Podľa § 14 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z. z. v účinnom znení, fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, ak nie je schopná na rovnakom základe s ostatnými fyzickými osobami a pri rešpektovaní jej prirodzenej dôstojnosti a) premiestniť sa k vozidlu verejnej hromadnej dopravy osôb a k prostriedku železničnej dopravy a späť, b) nastupovať do vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb a do prostriedku železničnej dopravy, udržať sa v ňom počas jazdy a vystupovať z vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb a z prostriedku železničnej dopravy alebo c) zvládnuť z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia inú situáciu vo vozidle verejnej hromadnej dopravy osôb a v prostriedku železničnej dopravy najmä z dôvodu poruchy správania pri duševných ochoreniach, vertebrobasilárnej insuficiencie s ťažkými záchvatmi, straty dvoch končatín, kardiopulmonálnej nedostatočnosti ťažkého stupňa, ťažkej poruchy sfinkterov alebo cystickej fibrózy s pľúcnyimi a gastrointestinálnymi prejavmi.

27. Podľa § 36 ods. 1, 2, 4 až 8 zákona o peňažných príspevkoch, fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, možno poskytnúť peňažný príspevok na prepravu.

Peňažný príspevok na prepravu možno poskytnúť fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá na svoje pracovné aktivity, vzdelávacie aktivity, rodinné aktivity alebo občianske aktivity využíva prepravu zabezpečovanú osobou, ktorá má oprávnenie na vykonávanie prepravy, obcou alebo

registrovaným subjektom podľa osobitného predpisu. Podmienka využívania osobného motorového vozidla na pracovné aktivity je splnená aj vtedy, ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím podniká, prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť v mieste svojho trvalého pobytu.

Peňažný príspevok na prepravu sa poskytuje na základe preukázaných výdavkov na prepravu zabezpečovanú osobou, ktorá má oprávnenie na vykonávanie prepravy, obcou alebo registrovaným subjektom podľa osobitného predpisu.

Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná predložiť doklad o výdavkoch na prepravu za každú vykonanú cestu podľa odseku 4 za každý kalendárny mesiac príslušnému úradu na vyúčtovanie, najneskôr do piateho dňa nasledujúceho kalendárneho mesiaca. Príslušný úrad vyplatí peňažný príspevok na prepravu najneskôr do 20 dní od predloženia dokladu o výdavkoch na prepravu.

Doklad o výdavkoch na prepravu za každú vykonanú cestu obsahuje najmä údaje o subjekte, ktorý zabezpečoval prepravu podľa odseku 2, dátum vykonania prepravy a cenu za vykonanú prepravu.

Výška peňažného príspevku na prepravu sa určí percentuálnou sadzbou v závislosti od preukázaných nákladov na prepravu a od príjmu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím uvedených v prílohe č. 14.

Peňažný príspevok na prepravu je mesačne najviac 51,02 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom. Nevyčerpanú časť peňažného príspevku na prepravu za kalendárny mesiac nemožno využiť v nasledujúcom kalendárnom mesiaci.

28. Podľa § 53 ods. 1 a 2 zákona o peňažných príspevkoch, na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní (zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní) s odchýlkami uvedenými v odseku 2, ak tento zákon neustanovuje inak.

Ustanovenia § 18 ods. 3, § 33 ods. 2, § 60, § 61 až 68 všeobecného predpisu o správnom konaní sa nevzťahujú na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze.

29. Podľa § 55 ods. 1 a 6 cit. zákona, konanie o priznanie peňažného príspevku na kompenzáciu, konanie o preukaze a konanie o parkovacom preukaze sa začína na základe žiadosti fyzickej osoby alebo na základe žiadosti rodiča maloletého dieťaťa alebo fyzickej osoby, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu. Žiadosť podľa prvej vety sa podáva písomne alebo elektronickými prostriedkami podpísaná zaručeným elektronickým podpisom. Konanie o odňatí peňažného príspevku na kompenzáciu, o odňatí a zastavení výplaty peňažného príspevku na kompenzáciu, o zastavení výplaty peňažného príspevku na kompenzáciu a o zvýšení alebo znížení jeho výšky, konanie o vrátení peňažného príspevku na kompenzáciu, konanie o odňatí a vrátení preukazu a konanie o odňatí a vrátení parkovacieho preukazu sa začína na podnet fyzickej osoby alebo na podnet orgánu, ktorý je príslušný rozhodovať o peňažnom príspevku na kompenzáciu, o preukaze a o parkovacom preukaze v prvom stupni.

Podkladom na rozhodnutie o peňažnom príspevku na kompenzáciu je komplexný posudok. Podkladom na rozhodnutie o parkovacom preukaze je lekársky posudok podľa § 11 ods. 13 alebo podľa § 11 ods. 15 alebo komplexný posudok, ak bol vypracovaný.

30. Podľa § 38 ods. 2 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 448/2008 Z. z.“), v domove sociálnych služieb sa:

a) poskytuje:

1. pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby,
2. sociálne poradenstvo,
3. sociálna rehabilitácia,
4. ubytovanie,
5. stravovanie,
6. upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva,
7. osobné vybavenie,

b) zabezpečuje:

1. rozvoj pracovných zručností,
 2. záujmová činnosť,
- c) utvárajú podmienky na:
1. vzdelávanie,
 2. úschovu cenných vecí.

31. Podľa ust. § 3 ods. 1, 2, 4, 5 správneho poriadku, správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností.

Správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpejú v konaní ujmu. Správne orgány sú povinné svedomite a zodpovedne sa zaoberať každou vecou, ktorá je predmetom konania, vybaviť ju včas a bez zbytočných prieťahov a použiť najvhodnejšie prostriedky, ktoré vedú k správne vybaveniu veci. Ak to povaha veci pripúšťa, má sa správny orgán vždy pokúsiť o jej zmierne vybavenie. Správne orgány dbajú na to, aby konanie prebiehalo hospodárne a bez zbytočného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb.

Rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

32. Podkladom pre rozhodnutie prvostupňového orgánu verejnej správy ako i rozhodnutia žalovaného o odvolaní boli vyššie špecifikované komplexné posudky, ktoré mieru funkčnej poruchy žalobcu stanovili na 50 %, takže žalobca sa považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. V oboch komplexných posudkoch bolo zároveň skonštatované, že žalobca nie je odkázaný na individuálnu osobnú prepravu motorovým vozidlom, pretože s pomocou francúzskej barly je schopný premiestniť sa k vozidlu hromadnej dopravy, nastúpiť doň či udržať sa v ňom počas jazdy, prípadne zvládnuť iné situácie vo vozidle hromadnej dopravy.

33. Žalobca v priebehu konania namietal konštatovanie orgánov verejnej správy, že vzhľadom na svoje zdravotné postihnutie je schopný sa premiestniť k prostriedkom hromadnej dopravy, nastúpiť do nich, udržať sa v nich počas jazdy, prípadne zvládnuť iné situácie vo vozidle hromadnej dopravy. Poukázal na prostredie v okolí miesta svojho pobytu, na jeho vzdialenosť k najbližším zastávkam vozidiel hromadnej dopravy, na technické parametre vstupu do vozidiel verejnej hromadnej dopravy a okolnosť, že v dôsledku čiastočného ochrnutia pravej hornej končatiny, obmedzenie pohyblivosti pravej dolnej končatiny v bedrovom kĺbe, nie je schopný prepravy v danom type vozidiel.

34. Je pravdou, že nie každá fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je automaticky odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. Konštatovať odkázanosť na individuálnu prepravu prináleží posudkovým lekárom, ktorí musia vo svojom závere zohľadniť všetky podstatné okolnosti, ktoré majú vplyv na posudzovaný prípad. Pri svojom závere vychádzali z aktuálnych lekárskeho nálezov. V popísaných odborných lekárskeho nálezoch je skonštatovaný stav žalobcu po mozgovej obrne, liečenie pre epilepsiu, pravostranná hemiparéza stredného stupňa, chôdza výrazne sťažená, neistá s pomocou francúzskej barly, deformácia pravej hornej končatiny s ochrnutím a výrazným obmedzením funkcie, vrátane úchopových schopností, výrazné obmedzenie hybnosti chrbtice vpravo, nález na bedrových kĺboch vpravo s ťažkou artrózou. Podľa záveru ortopéda sa jedná o pacienta s výrazne sťaženou mobilitou s chôdzou len s pomocou barly a s doprovodom.

35. Podľa názoru najvyššieho súdu, posudkoví lekári nevyhodnotili popísané, diagnostikované zdravotné postihnutia žalobcu komplexne, s prihliadnutím na všetky ich dôsledky, vplývajúce na jeho mobilitu. Žalovaný dostatočne nevyhodnotil a nevysvetlil, akým spôsobom, na rovnakom základe s ostatnými fyzickými osobami a pri rešpektovaní prirodzenej dôstojnosti, je žalobca schopný (s pomocou

francúzskej barly, ktorú je schopný používať zrejme len zdravou rukou) sa premiestniť k vozidlu verejnej hromadnej dopravy osôb a k prostriedku železničnej dopravy a späť za situácie, keď je zastávka týchto vozidiel v značnej vzdialenosti od miesta pobytu, nastupovať a vystupovať z nich, udržať sa v nich počas jazdy za situácie, keď pri používaní barly nemá úchopovú schopnosť v druhej ruke. Navyiac, žalovaný trpí poruchou osobnosti, máva epileptické záchvaty, ktoré v prípade prepuknutia v prostriedkoch verejnej hromadnej dopravy sú spôsobilé narušiť prirodzenú dôstojnosť žalobcu. Uvedené dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia žalobcu naznačujú odkázanosť žalobcu na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom tak, ako je to definované v ust. § 14 ods. 6 zákona č. 448/2008 Z. z..

36. Z uvedeného dôvodu mal kasačný súd pochybnosti o správnosti záveru žalovaného, že boli v danom prípade dodržané zásady správneho konania podľa § 3 ods. 1, 2 a 4 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, t. j. že z jeho strany bola splnená povinnosť chrániť práva a povinnosti žalobcu, že došlo k svedomitému a zodpovednému vybaveniu veci a jeho rozhodnutie vychádzalo zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Zároveň kasačný súd vyjadruje zhodu s konštatovaním krajského súdu, že žalovaný vo vzťahu k rozsahu služieb poskytovaných žalobcovi Centrom sociálnych služieb STUDIENKA nevykonával zisťovanie, napr. či uvedená inštitúcia zabezpečuje prepravu svojim klientom v rámci svojich služieb, nad rámec ust. § 38 ods. 2 zákona č. 448/2008 Z. z., čo by mohlo mať vplyv na rozhodnutie.

37. Na základe uvedených dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že Krajský súd v Žiline vec správne právne posúdil, kasačná sťažnosť nie je dôvodná, a preto ju podľa § 461 SSP zamietol.

38. O trovách konania rozhodol kasačný súd podľa ust. § 467 ods. 1 v spojení s ust. § 167 ods. 1 SSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal úplnú náhradu trov kasačného konania. O ich výške rozhodne krajský súd po právoplatnosti tohto rozsudku podľa § 175 ods. 2 SSP.

39. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.